

Джолос О. В.,
Український інститут підвищення кваліфікації
працівників телебачення, радіомовлення і преси,
завідувач кафедри телерадіожурналістики
та дикторської майстерності

УДК 007:654.19(477)

Dzholos Oleg,
Ukrainian Institute for Further Education of
Experts in Print Press, Television and Radio
Broadcasting, Head of the Department of TV
and Radio Journalism and Narrative Skills

Законодавче забезпечення діяльності державного іномовлення України

Legislative support of activity of the state international television and radio broadcasting of Ukraine

РЕФЕРАТ. У статті розглянуто історію розвитку іномовлення, зокрема в Україні; стисло проаналізовано принципи роботи зарубіжних компаній, що здійснюють мовлення на закордон, з погляду їх організаційно-правового статусу. Вивчено правові норми, що забезпечуватимуть функціонування державної іномовної компанії (державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України»), яку буде створено згідно із Законом України «Про систему іномовлення України». Приділено увагу джерелам її фінансування, програмній політиці, принципам управління. Наголошено на необхідності подальшого законодавчого унормування організаційно-правової форми іномовної компанії з метою закріплення статусу незалежної іномовної структури, яка відстоює інтереси держави.

Ключові слова: іномовлення, організаційно-правова форма, мультимедійна платформа, пропаганда.

ABSTRACT. The article describes development of the history of international broadcasting, including the Ukrainian's one; the operation principles of foreign companies, which make broadcasting abroad, from the point of view of their regulatory status are briefly analyzed. The legal regulations that will provide functioning the state international broadcasting company (the state enterprise "International broadcasting multimedia platform of Ukraine"), which will be established in accordance with the Law of Ukraine "On international broadcasting system of Ukraine" are studied. The attention is paid to the sources of its funding, television program policy and management principles. The emphasis is made on the need for further legal justification of organizational and legal form of the international broadcasting company in order to consolidate the independent status of international broadcasting structure, which protects interests of the state.

Keywords: international broadcasting, organizational and legal form, multimedia platform, propaganda.

Вступ. Одним з головних завдань іномовних компаній є інформування іноземних аудиторій про політичне, культурне та економічне життя власних країн, роз'яснення позицій з важливих внутрішніх і зовнішніх питань. При цьому значна роль відводиться новинним, публіцистичним програмам і коментарям на актуальні теми, інтерв'ю, репортажам тощо. Водночас невід'ємним обов'язком іномовних компаній є захист національних інтересів та підтримка позитивного іміджу держави у світі.

Враховуючи факт зовнішньої інформаційної агресії стосовно України, вплив російської пропаганди на формування громадської думки в інших

країнах через відкриття телевізійних підрозділів за кордоном (наприклад телеканалу Russia Today [1]), виникає нагальна потреба інформувати населення закордонних держав про реальну ситуацію в Україні. Тож з метою захисту національних інтересів, мінімізації пропагандистської діяльності іноземних мовників, викриття дезінформації, а також задля подання правдивої інформації та формування позитивного іміджу України у світі, Верховна Рада ухвалила Закон України «Про систему іномовлення України» від 08.12.2015 р. № 856-VIII [2]. Потужна система іномовлення має забезпечити повну та структуровану інформаційну картину про події в Україні

для іноземців та українців, які проживають за межами держави.

Вищезазначений закон створює правові основи організації державного іномовлення України, визначає його завдання і функції, а також засади діяльності суб'єктів державного іномовлення.

Незважаючи на фактично завершений законодавчий етап щодо організаційної структури мультимедійної платформи іномовлення України, дискусійним питанням залишається визначення її організаційно-правової форми, тобто статусу за формою власності, який повинна мати іномовна компанія України: суспільного мовника у формі публічного акціонерного товариства чи державного підприємства, хоча останнє вже визначено законодавчо. При цьому на сьогодні фактично створено Національну суспільну телерадіокомпанію України, яка хоча і здійснюватиме мовлення лише на території країни, однак не буде керованою органами державної влади.

Теоретичне підґрунтя. Українське іномовлення вивчали і учені, і журналісти-практики. Зокрема, Н. Мащенко, Н. Скофенко присвятили свої праці історії становлення та розвитку іномовлення; еволюцію іномовлення в іноземних державах досліджував В. Конач [3]; європейський та вітчизняний досвід регулювання аудіовізуальних засобів масової комунікації студіював Ю. Палагнюк [4]; методами і принципами іномовної діяльності приділяли увагу О. Гоян, В. Лизанчук.

Основи організації та принципи діяльності державного іноземного телебачення і радіомовлення України були розглянуті учасниками круглого столу «Правові основи організації та принципи діяльності іноземного телебачення й радіомовлення України», який провела ГО «Телекритика» в контексті законодавчих змін та створення мультимедійної платформи іномовлення України [5].

Отже, кардинальні перетворення, що відбулись у системі державного іноземного телебачення і радіомовлення України, його трансформація в мультимедійну платформу потребують детального наукового аналізу й обґрунтування запропонованих правових механізмів організації та принципів діяльності системи державного іноземного телерадіомовлення України.

Метою статті є систематизація принципів роботи зарубіжних компаній, що здійснюють мовлення на закордон, з погляду їх організаційно-правового статусу, а також законодавчої бази, на основі якої запроваджується державне іноземне телебачення і радіомовлення України.

Відповідно до мети дослідження було поставлено такі *завдання*:

– розглянути історію виникнення й становлення іномовлення як чинника впливу на формування громадської думки;

– вивчити принципи роботи іномовних служб з погляду їх організаційно-правового статусу;

– проаналізувати Закон України «Про систему іномовлення України» з погляду організаційних і правових засад створення та функціонування державного іномовлення України.

Методи дослідження. Для визначення наявного теоретичного рівня вивчення теми проаналізовано наукову літературу. Для дослідження організаційних і правових засад створення й функціонування державного іномовлення України проаналізовано відповідні закони і нормативні акти. Для вивчення умов та етапів становлення українського іномовлення та іномовлення закордонних країн застосовано історичний метод.

Результати дослідження. Загальноприйнятою є думка, що іномовлення – це діяльність, скерована на громадян інших держав з метою здійснення на них певного інформаційно-психологічного впливу, яка полягає в підготовці й трансляції інформаційних програм, новин тощо.

В історії становлення іномовлення науковці виділяють кілька етапів. Так, наприклад, згідно з В. Коначом [3], перший етап іномовлення датують 20-ми рр. ХХ ст. і пов'язують з виникненням радіо, можливості якого високо оцінило керівництво різних держав світу, адже воно дало змогу цілеспрямовано впливати на громадську думку в інших країнах. Згодом, усвідомивши можливості цього виду медіа, уряди країн почали залучати якомога ширшу аудиторію, здійснюючи мовлення рідною для цих країн мовою. Перші міжнародні іномовні служби було запроваджено в СРСР – «Московское радио» (1923), у Німеччині – «Nauen» та «Zeesen» (1926), в Італії – «Vatican Radio» (на початку 1932), у Британії – «BBC World Service» (наприкінці 1932). Під час Другої світової війни уряди інших держав теж стали переймати цей досвід. Так, США у 1942 р. на протидію німецькій геббельсівській пропаганді заснували свою першу іномовну службу – «Voice of America».

Другий етап розвитку іномовлення пов'язаний з початком «холодної війни». У протистоянні країн комуністичного та антикомуністичного блоків міжнародне іномовлення широко використовували для пропаганди та ідеологічного впливу на населення. Найбільш потужними західними мовниками цього періоду були такі: «Voice of America», «Radio Free Europe»/«Radio Liberty» – США, «BBC World Service» – Великобританія, «Deutsche Welle» – Німеччина. У цей час міжнародне мовлення почали активно розвивати інші європейські та азіатські країни, а також країни Африки.

Третій етап припадає на закінчення «холодної війни», коли в країнах колишнього соціалістичного табору відбулась руйнація тоталітарних режимів. Із зародженням та розвитком демократії

у країнах Центральної та Південно-Східної Європи іномовлення зазнає значних змін, зокрема воно перетворюється з «альтернативного» на «інтегроване» телерадіомовлення. Крім того, відбувається легалізація іномовлення країн Заходу на країни – колишні республіки СРСР.

Сучасний етап розвитку іномовлення відзначається розширенням його можливостей завдяки мережі інтернет, яку більшість іномовних радіо-ї телекомпаній використовують як платформу для розміщення свого контенту. Крім того, іномовлення часто трансформується в інструмент інформаційно-психологічного впливу. Показовою в цьому плані є діяльність телеканалу Russia Today та адекватні дії у відповідь з боку країн Євросоюзу та США.

Історія власне українського іномовлення бере свій початок у 1950 р., коли було створено першу іномовну редакцію – «Радіо Київ». У 1991 р. після розпаду СРСР «Радіо Київ» було перейменовано на Всесвітню службу радіомовлення України з ефірною назвою «Радіо Україна», а зміст мовлення переорієнтовано на нові завдання, що поставили перед незалежною Україною: «захист зовнішньополітичних інтересів, об'єктивне висвітлення всієї палітри думок, поглядів, платформ у складних процесах розбудови держави, пропагування духовних надбань української нації» [6, 13–14].

Наступним ресурсом України, заснованим для мовлення на закордонну аудиторію, стала Державна телерадіокомпанія «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення» (далі – УТР). Згідно зі статутом, вона підпорядковувалась Державному комітету телебачення і радіомовлення України. Основною метою УТР було визначено «забезпечення входження України у світовий інформаційний простір». Свої перші експериментальні передачі телерадіокомпанія почала розміщувати в ефірі з 1 березня 2003 р. на супутниковому каналі «Експрес», а з 1 січня 2004 р. її регулярні передачі транслювались 18 годин на добу. З 1 липня 2007 р. обсяг мовлення було доведено до 24 годин на добу (трансляція з одного супутника) з титруванням програм англійською мовою, а за станом на 2015 р. обсяг мовлення становив 72 години на добу (трансляція з трьох супутників по 24 години на добу).

Сьогодні у зв'язку з перебуванням України в умовах гібридної війни, також через необхідність інформування світової громадськості про реальний стан справ в Україні та з метою протистояння агресивній пропаганді, що виходить на міжнародні медіаринки, Верховною Радою, як уже зазначалось, було прийнято Закон України «Про систему іномовлення України» від 8 грудня 2015 р. № 856-VIII, що був підписаний Президентом України 28 грудня 2015 р. Цим

документом створено правові основи та визначено засади діяльності суб'єктів державного мовлення на закордон для захисту національних інтересів України.

Проаналізуємо цей закон, щоб визначити організаційні та правові засади створення та функціонування державного іномовлення України.

База іномовлення. Отже, згідно із законом, систему державного іномовлення України становлять: державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України» (далі – ДП МПІУ) та Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ». При цьому юридичні особи, що входять до системи державного іномовлення України, можуть створювати у своїй структурі відокремлені підрозділи – державні кореспондентські пункти. Мультимедійну платформу іномовлення України утворено у формі державного підприємства на базі державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення» та підпорядковано Міністерству інформаційної політики.

Ліцензування. Ліцензування мовлення ДП МПІУ відбудеться шляхом переоформлення ліцензії державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення». При цьому ДП МПІУ буде звільнена від сплати ліцензійного збору.

Управління. Законом передбачено, що статут Мультимедійної платформи іномовлення України затверджує Кабінет Міністрів України. Міністерство інформаційної політики утворює Наглядову раду з питань державного іномовлення України. Кабінет Міністрів України затверджує її персональний склад і порядок діяльності. Згідно із законом, керівником ДП МПІУ є генеральний директор, який призначається на конкурсній основі Міністерством інформаційної політики.

Статут ДП МПІУ має містити:

- гарантії незалежності ДП МПІУ;
- положення щодо повноважень органів управління ДП МПІУ;
- структуру ДП МПІУ, зокрема положення щодо редакційної ради та інших структурних підрозділів ДП МПІУ, відповідальних за телевізійне та радіомовлення;
- порядок формування керівних та наглядових органів ДП МПІУ.

ДП МПІУ є об'єктом загальнодержавного значення. Закон забороняє відчуження, передачу (крім короткострокової оренди), приватизацію нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва і земельних ділянок, на яких вони розташовані, які надані ДП МПІУ на праві господарського відання.

Фінансування. Закон передбачає фінансування системи державного іномовлення окремим рядком у Державному бюджеті України в обсязі

не менше, ніж 0,06 % видатків загального фонду Державного бюджету України за попередній рік. При цьому розпорядником бюджетних коштів виступає Міністерство інформаційної політики. Міністр інформаційної політики Ю. Стець повідомив, що фінансування української мультимедійної платформи іномовлення з Державного бюджету 2016 р. заплановано в обсязі близько 200 млн грн, і ще 100 млн грн будуть залучати з позабюджетних коштів [7].

Закон дозволяє такі джерела фінансування державного іномовлення:

- кошти, отримані від продажу власної теле- і радіопродукції;
- кошти, отримані від трансляції реклами;
- плата за надання у користування авторських та суміжних прав;
- кошти Державного бюджету;
- добровільні, благодійні та спонсорські внески, пожертви фізичних та юридичних осіб (крім анонімних пожертв);
- інші надходження, не заборонені законодавством.

Що стосується реклами в програмах ДП МПІУ, то її розміщення регулює Закон України «Про рекламу», але з певними обмеженнями. Зокрема на каналах мовлення ДП МПІУ заборонено політичну рекламу в будь-якій формі (у тому числі приховану), а також трансляцію алкогольної та тютюнової реклами і повідомлень про спонсора.

Редакційна та програмна політика. Редакційна політика ДП МПІУ визначається необхідністю інформування іноземної аудиторії, у тому числі українців за кордоном, а також аудиторії, що перебуває на тимчасово окупованих територіях України, територіях, на яких запроваджено надзвичайний, воєнний стан, а також у районах проведення антитерористичних операцій.

Закон визначає, що програми ДП МПІУ виробляються англійською мовою, а також іншими мовами, при цьому в загальному обсязі мовлення не менше ніж 50 % мають становити програми англійською мовою.

Канали поширення. Відповідно до закону, ДП МПІУ створюватиме й поширюватиме інформаційний продукт каналами супутникового, електронного мовлення, у мережі інтернет. Закон також передбачає, що ефірне наземне аналогове і цифрове мовлення та мовлення в кабельних мережах здійснюється виключно за межами України, а в Україні – на тимчасово окупованих територіях, територіях, на яких запроваджено надзвичайний, воєнний стан, а також у районах проведення антитерористичних операцій.

Принципи та завдання іномовлення. Закон визначає, що суб'єкти державного іномовлення провадять свою діяльність з дотриманням таких принципів:

- вільного вираження поглядів, думок і переконань;
- узгодження із загальними цілями зовнішньої політики України, міжнародними стандартами та договірними зобов'язаннями України;
- невторчання у внутрішню політику держав, на території яких поширюється державне іномовлення України;
- незалежності редакційної політики суб'єктів державного іномовлення від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, політичних партій, підприємств, установ, організацій, фізичних осіб;
- найвищих професійних стандартів журналістики;
- достовірності інформації, чіткого відокремлення фактів від коментарів та оцінок;
- прозорості та відкритості діяльності;
- недопущення дискримінації за будь-якою ознакою;
- поваги до моральних, релігійних, ідеологічних та світоглядних переконань аудиторії.

Закон забороняє втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також недержавних організацій у діяльність суб'єктів державного іномовлення з метою запровадження цензури, попереднього контролю чи незаконного впливу на зміст інформації, що поширюється суб'єктами державного іномовлення України.

Основними завданнями державного іномовлення України є:

- об'єктивне, повне, своєчасне й неупереджене, всебічне та збалансоване інформування про суспільно значущі події в Україні, офіційну внутрішню й зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади й органів місцевого самоврядування;
- забезпечення платформи для дискусій стосовно офіційної позиції органів державної влади та органів місцевого самоврядування з важливих питань політики, культури, спорту, освіти, науки й економіки, обміну ідеями між різними культурами і народами світу;
- забезпечення збалансованого і прозорого доступу суб'єктів суспільно-політичного, культурного й економічного життя до програм (передач) дискусійного формату, зокрема у формі дебатів;
- сприяння консолідації українського та іноземного суспільства шляхом поширення через міжнародні ЗМІ та інформаційні агенції матеріалів (програм) виробництва ІНТУ;
- популяризація української культури, сприяння розвитку мов і культур національних меншин;
- сприяння задоволенню інформаційних, культурних та освітніх потреб іноземної аудиторії, у тому числі шляхом створення та поширення

економічних, історично-документальних, культурно-мистецьких, навчально-пізнавальних, розважальних, спортивних програм, програм для дітей та молоді, людей з обмеженими фізичними можливостями, інших соціальних груп;

– сприяння зміцненню міжнародного авторитету України та підвищенню інвестиційної привабливості.

Закон передбачає щорічну звітність до 10 грудня ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» про її програмну діяльність Міністерству інформаційної політики, яке публікуватиме затверджений звіт на своєму сайті.

Як впливає із закону, у функціонуванні ДП МПІУ провідною залишається роль держави. Слід зауважити, що світовий досвід також свідчить про її превалюючу роль у цьому питанні. Так, у США створено незалежне федеральне агентство – The Broadcasting Board of Governors (BBG) [8], Урядове бюро з міжнародного мовлення. BBG об'єднує «Voice of America», «Radio Marti» і «TV Mart», які мають статус федеральних програм, а також радіостанції «Radio Free Europe»/«Radio Liberty», «Radio Free Asia», «Alhurra TV» та «Radio Sawa», які є приватними некомерційними організаціями. Фінансування здійснюється з федерального бюджету за статтею витрат на зовнішньополітичну діяльність уряду США (у 2012 – 752 млн дол., у 2013 – 756 млн дол., у 2014 – 731 млн дол.).

У Великобританії «BBC World Service», незважаючи на те, що входить до загальної корпорації BBC [9], підпорядковується Міністерству закордонних справ Великобританії і фінансується з його бюджету [10]. Однак німецька іномовна компанія «Deutsche Welle» [11] не має статусу державної. У Deutsche Welle Act – законі, який регулює діяльність «Deutsche Welle» – в п. 1 абз. 1 її визначено як некомерційну суспільну інституцію для мовлення на закордон, простіше кажучи, «Deutsche Welle» – це суспільний іномовник. При цьому закон прямо накладає на «Deutsche Welle» обов'язок взаємодіяти зі суспільними мовниками ARD і ZDF.

На нашу думку, підпорядкування служб іномовлення органу виконавчої влади може викликати недовіру як у громадян зарубіжних країн, так і в потенційних закордонних партнерів, а також сумніви щодо незалежності мовника (платформи).

Висновки. Отже, проаналізувавши нормативний документ, на основі якого створюється система українського іномовлення, а також історію впровадження, розвитку та функціонування іномовлення провідних країн світу, можна дійти таких висновків.

Історія виникнення й становлення іномовлення у світі, хоч і напряму пов'язана з техноло-

гічним прогресом (від радіо до інтернету), розвивалась залежно від ситуації, яка склалась у міжнародних відносинах.

Етапи розвитку іномовлення: період, що передував Другій світовій війні, епоха так званої «холодної війни», період після розпаду СРСР та повалення тоталітарних режимів у країнах Східної Європи, сучасний період, пов'язаний з розвитком мультимедійних каналів поширення інформації.

Саме на сучасному етапі розвитку іномовлення маємо непоодинокі приклади трансформації іномовлення в інструмент інформаційно-психологічного впливу. Показовою в цьому плані є діяльність телеканалу «Russia Today», який порушує засадничі принципи діяльності ЗМІ: свобода слова, точність, неупередженість та достовірність інформації, невтручання у внутрішню політику держав, на території яких поширюється іномовлення, тощо.

Іномовлення в демократичних країнах, не порушуючи стандартів вільної преси, є одним з ефективних інструментів державної зовнішньої політики, про що свідчить його значний вплив на формування громадської думки іноземних аудиторій про політичне, культурне та економічне життя власних країн.

Виявлено домінуючу роль держави стосовно організаційно-правового статусу діяльності іномовних служб провідних країн світу.

У США провідні іномовні компанії мають державний статус, а приватні іномовні радіостанції мають некомерційний статус та фінансуються з федерального бюджету. У Великобританії «BBC World Service» підпорядковується Міністерству закордонних справ Великобританії і фінансується з його бюджету. Водночас німецька іномовна компанія «Deutsche Welle» не має статусу державної і є суспільним мовником, при цьому вона має фінансову підтримку з боку уряду Німеччини.

Відповідно до резолюції ПАРС № 1466 від 2005 р., Україні (як члену Ради Європи) з-поміж іншого треба перетворити державні ТРК на канали суспільного мовлення, створити рівні умови для функціонування всіх ЗМІ тощо [12]. Поряд з роздержавленням ЗМІ, в Україні створюється державна іномовна телерадіокомпанія, що хоч і відповідає світовій практиці, може викликати питання з точки зору її незалежності, а отже, і довіри.

Законодавство визначає Мультимедійну платформу іномовлення України як державне підприємство, тобто вона не має статусу суспільного мовника. Зважаючи на це, слід розробити прозору, чітку й незалежну процедуру обрання та затвердження членів Наглядової ради ДП МПІУ, конкретно визначити повноваження Наглядової

ради, зокрема і щодо обрання керівника компанії, як це, наприклад, передбачено для Національної суспільної телерадіокомпанії України. Перерозподіл повноважень від органу державної влади на користь незалежного органу управління стане запорукою забезпечення в редакційній політиці іномовної компанії стандартів вільної журналістики, що сприятиме довірі з боку аудиторії та зміцненню міжнародного іміджу України.

Підсумовуючи дослідження історичних етапів, організаційних і правових засад впровадження й функціонування іномовлення провідних країн світу, можна зробити висновок, що іномовна компанія зобов'язана відстоювати інтереси держави в світовому інформаційному просторі. При цьому вона може мати статус як державного, так і недержавного мовника. Головне, щоб її редакційна політика відповідала стандартам свободи слова, що сприятиме довірі іноземної аудиторії.

Проаналізувавши Закон України «Про систему іномовлення України», за яким створено державну іномовну компанію ДП МПУ (державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України»), наголошено на необхідності подальшого законодавчого впровадження питання управління підприємством, щоб забезпечити незалежність закордонного мовника, який відстоює інтереси держави та якому довірятиме іноземна аудиторія.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні програмного наповнення та жанрових характеристик контенту провідних іномовних компаній.

Подяки. Висловлюю подяку науковому керівнику Богуславському Олегу Вікторовичу, доктору наук із соціальних комунікацій, професору, директору Інституту журналістики і масової комунікації Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), а також Людмилі Григорівні Пономаренко, доктору наук із соціальних комунікацій, професору кафедри видавничої справи, редагування та української філології Інституту журналістики і масової комунікації Класичного приватного університету (м. Запоріжжя) за надану консультативну допомогу, корисні рекомендації та поради.

Окремо висловлюю вдячність за допомогу в підготовці цієї статті Міністру інформаційної політики України Стецю Юрію Ярославовичу.

Список літератури

1. Russia Today : [сайт] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.rt.com/>. – Дата доступу: 12.11.15.
2. Закон України «Про систему іномовлення України» від 08.12.2015 р. № 856-VIII [Електронний

ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/856-viii>. – Дата доступу: 28.01.16.

3. Комах В. К. Еволюція іномовлення в іноземних державах: досвід для України : аналітична записка [Електронний ресурс] / В. К. Комах. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1493/>. – Дата доступу: 15.10.15.

4. Палагнюк Ю. В. Державне регулювання аудіовізуальних засобів масової комунікації: європейський досвід та Україна : моногр. / Ю. В. Палагнюк. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – 236 с.

5. Закусило М. Основи організації та принципи діяльності державного іноземного телебачення і радіомовлення України : спеціальний звіт ГО «Телекритика» (м. Київ, 2015 р.) [Електронний ресурс] / М. Закусило, І. Розкладай, Г. Скляревська, М. Дорош. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/spetsialniy_zvit_osnovi_organizatsii_ta_printsipy_diyalnosti_derzhavnogo_inozemnogo_telebachennya_i_radiomovlennya_ukraini. – Дата доступу: 15.10.15.

6. Миронченко В. Основи інформаційного радіомовлення / В. Миронченко. – К., 1996. – 440 с.

7. Українське іномовлення планує залучити близько 100 млн грн на рік за рахунок реклами та пожертв [Електронний ресурс] // Media sapiens [сайт]. – 4 листопада 2015 р. – Режим доступу: http://www.osvita.mediasapiens.ua/tv_radio/1411981046/ukrainske_inomovlennya_planue_zaluchati_bлизko_100 mln грн на рік за rakhunok reklami ta pozhertv/. – Дата доступу: 10.12.15.

8. BBC : [сайт] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/aboutthebbc/insidethebbc/whatwedo/aroundtheworld>. – Дата доступу: 12.12.15.

9. The Broadcasting Board of Governors : [сайт] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bbg.gov/>. – Дата доступу: 12.12.15.

10. М'ясникова К. Я – пам'ятник собі [Електронний ресурс] / К. М'ясникова // Телекритика. – 24 листопада 2008 р. – Режим доступу: <http://www.telekritika.ua/mjasnykova/2008-11-24/42186>.

11. Deutsche Welle : [сайт] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dw.de/головна/60-років-deutsche-welle/s-100306>. – Дата доступу: 12.12.15.

12. Збірка договорів Ради Європи. Українська версія – К. : Парламент. вид-во, 2000. – 656 с.

Reference list

1. Russia Today (2015), available at: <http://russian.rt.com/> (accessed 12.12.15).
2. Verkhovna Rada of Ukraine (2015), Law of Ukraine №856-VIII “On foreign broadcasting system of Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/856-viii> (accessed 28.01.16).
3. Konakh, V. K. (2015), “Evolution of foreign broadcasting in the foreign countries: experience for Ukraine: analytical note”, available at: <http://www.niss.gov.ua/articles/1493/> (accessed 15.10.15).
4. Palahniuk, Yu. V. (2012), State regulation of audio-visual communication media: European experience and Ukraine, Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, Mykolaiv, 236 p.
5. Zakusylo, M., Rozkladai, I., Skliarevska, H. & Dorosh, M. (2015), “Basic principles of organization and activities of foreign public television and radio

broadcasting of Ukraine: the special report of CSO "Telekrytyka", Kyiv, available at: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/spetsialniy_zvit_osnovi_organizatsii_ta_printsipi_diyalnosti_derzhavnogo_inozemnogo_telebachennya_i_radiomovlennya_ukraini (accessed 15.10.15).

6. Myronchenko, V. (1996), Basics of information radio broadcasting, Kyiv, 440 p.

7. Media sapiens (2015), "Ukrainian foreign broadcasting plans to raise about 100 million a year through advertising and donations", November 4, 2015, available at: http://www.osvita.mediasapiens.ua/tv_radio/1411981046/ukrainske_inomovleinom_planue_zaluchati_blyzko_100 mln_grn_na_rik_za_rakhunok_reklami_ta_pozhertv/, (accessed 10.12.15).

8. BBC (2015), available at: <http://www.bbc.co.uk/aboutthebbc/insidethebbc/whatwedo/aroundtheworld> (accessed 12.12.15).

9. The Broadcasting Board of Governors (2015), available at: <http://www.bbg.gov/> (accessed 12.12.15).

10. Miasnykova, K. (2008), "I – a monument to myself", Telekrytyka, November 24 2008, available at: <http://www.telekritika.ua/mjasnykova/2008-11-24/42186> (accessed 28.12.15).

11. Deutsche Welle (2015), available at: <http://www.dw.de/головна/60-років-deutsche-welle/s-100306> (accessed 12.12.15).

12. Collection of the Council of Europe treaties. Ukrainian version (2000), Parlament.vyd-vo, Kyiv, 656 p. Dorosh, M. (2015), "Basic principles of organization and activities of foreign public television and radio broadcasting of Ukraine: the special report of CSO "Telekrytyka", Kyiv, available at: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/spetsialniy_zvit_osnovi_organizatsii_ta_printsipi_

Джолос О. В.

Законодательное обеспечение деятельности государственного иновещания Украины

РЕФЕРАТ. В статье рассмотрена история развития иновещания, в том числе Украины; коротко проанализированы принципы работы зарубежных компаний, осуществляющих вещание за границу, с точки зрения их организационно-правового статуса. Изучены правовые нормы, обеспечивающие функционирование государственной иновещательной компании (государственного предприятия «Мультимедийная платформа иновещания Украины»), которая будет создана в соответствии с Законом Украины «О системе иновещания Украины». Уделено внимание источникам ее финансирования, программной политике, принципам управления. Указано на необходимость дальнейшего законодательного обоснования организационно-правовой формы иновещательной компании с целью закрепления статуса независимой иновещательной структуры, отстаивающей интересы государства.

Ключевые слова: иновещание, организационно-правовая форма, мультимедийная платформа, пропаганда.

